

Är du törstig igen, Lill-Mickel?

PÅ RASTEN I SKOLAN SPELAR BARNEN
BRÄNNBOLL.

8A12170

HAN HÄMTAR LILL-MICKEL.

TILL VÄRDCENTRALEN.

PÅ VÄRDCENTRALEN SÄTTER DE SIG I VÄNTRUMMET.

TROR DU DET ÄR NÅGOT
FÄRLIGT, PAPPAS?

VAR INTE RÄDD,
LILL-MICKEL.

DET KOMMER
ATT ORDNA SEJ.

LILL-MICKEL RÄV? VARSÅGOD,
DET ÄR DIN TUR.

SKÖTERSKAN TAR BLODFROV
PÅ LILL-MICKEL.

NU STICKER
DET TILL LITE
I FINGRET.

SEN FÅR DE TRÄPPA EN LÄKARE.

JAG HETER KANINA
SKUTTUND.

BLODPROVET VISAR ATT LILL-MICKEL HAR
FÖRHÖJT BLODSÖCKER.

HAR DU VARIT ÖVAN-
LIGT TÖRSTIG SENASTE TIDEN?

JÅ, JAG MÅSTE DRICKA OCH KISSA HELA TIDEN.

HAN HAR VARIT TRÖTT
OCH HÄNGIG OCKSÅ.

DU HAR EN Sjukdom som
HETER DIABETES.

VI KOMMER ATT LÄGGA IN
DEJ PÅ Sjukhus EN TID.

Sjukhus? VÄRFÖR MÅSTE
JAG LIGGA PÅ
Sjukhus?

VAR INTE ÖRDLIG, DE FLESTA
BARN SOM FÅR DIABETES
LÄGGS IN PÅ Sjukhus.

PÅ SjukhusET
STARTAR VI DIN INSULIN-
BEHANDLING. INSULINET
SKA HJÄLPA DEJ ATT
PÅ BLODSÖCKERET
I BALANS.

DÅ KOMMER DU ATT MÅ BÄTTRE.

SEN ÄR DET MYCKET SOM DU OCH DIN FAMILJ
MÅSTE LÄRA ER OM DIABETES.

NÄR LILL-MICKEL INTE KOMMER TILL SKOLAN PÅ NÅGRA DAGAR BLIR KOMPISARNA OROLIGA.

VET INGEN HUR DET ÄR MED HÖNDEN?

JAG HÖRDE ATT HAN ÄR PÅ SJUKHUS.

SJUKHUS? SKA HAN OPERERAS?

JAG FÅR
VISST BE SKOL-
SKÖTERSKAN
PRATA MED
BARNEN.

UNDER SISTA LEKTIONEN KNACKAR DET PÅ DÖRREN.

KOM IN.

KNACK
KNACK

DET ÄR SKOLSKÖTERSKAN SOM KOMMER
PÅ BESÖK.

JAG TÄNKTE
BERÄTTA
FÖR ER OM
DIABETES.

VAD ÄR DIABETES?

DIABETES ÄR DEN SJUKDOM
LILL-MICKEL HAR FÅTT.

JAG HAR EN FILM SOM VI SKA SE.

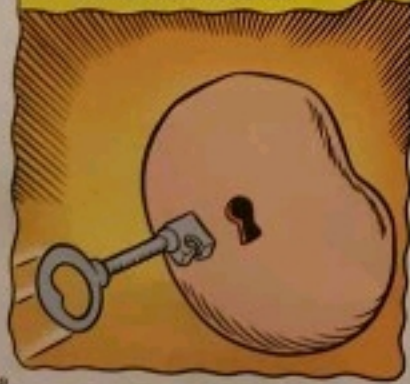
CELLERNA BEHÖVER ENERGI, DET FÅR DE FRÅN SÖCKER SOM BILDAS AV MATEN VI ÄTER.

I KROPPEN FINNS ETT ÖRGMN SOM HETER BUKSPOTTKÖRTELEN, DEN GÖR INSULIN, INSULINET ÄR CELLERNAS NYCKLAR.

NYCKLARNA LÄSER UPP CELLERNA SÅ ATT SÖCKRET KAN KOMMA IN.

OM BUKSPOTTKÖRTELEN BLIR SJUK OCH SLUTAR GÖRA INSULIN SÅ FINNS INGA NYCKLAR.

DÅ KOMMER SOCKRET INTE IN I CELLERNA.

CELLERNA SVÄLTER NÄR DE INTE FÅR ENERGI OCH SOCKERHALTEN I BLODET STÖDER.

SJUKDOMEN HETER DIABETES. FÖRR SÅ MAN "SOCKERSJUKA".

KOMMER LILL-MICKEL ATT BLI FRISK?

I DAG KAN MAN INTE BOTA DIABETES.

MAN FÅR LÄRA SEJ ATT LEVA MED SJUKDOMEN.

EFTERSOM LILL-MICKELS KRÖPP INTE KAN GÖRA INSULIN SJÄLV SÅ FÅR HAN INSULIN UTIPRÅN.

INSULINET HJÄLPER HONOM ATT MÅ BRA.

HAN SKA ORKA LEKA, GÅ I SKOLAN OCH GÖRA ALLT NI ANDRA GÖR.

SEREN FÖRTSÄTTER PÅ SIDAN 12.

HÄR FÖRSÄTTERSERIEN "ÄR DU TÖRSTIG IDEN, LILL-MICKEL!"

UNDRAR OM LILL-MICKEL HAR TRÄKTIGT PÅ Sjukhuset.

JAG ÄNDRAR ATT JAG SKÄLLDE NÄR HAN MISSADE BOLLEN.

VI GÅR OCH HÄLSAR PÅ HONOM!

JÄ!

HOPPAS HAN FÅR TA EMÖT BESÖK.

OCH ATT HAN INTE ÄR ARG PÅ MEJ.

NÄR DE KOMMER TILL Sjukhuset ÄR LILL-MICKEL INTE PÅ SITT RUM.

FÅR MAN LEKA PÅ Sjukhuset?

VAD RÖLIGT ATT NI HÄLSAR PÅ.

LILL-MICKEL ÄR PÅ LEKTERAPIN, HAN ÄR STRAX TILLBÄKA.

DET VISSTE INTE JAG.

NÄR LILL-MICKEL KOMMER BLIR HAN GLAD ATT SE VÄNNERNA.

HUR MÅR DU?
DANSKA BRÄ.

PÅ LEKTERAPIN FÅR DE YNGRE BARNEN TA HAND OM HALLAR OCH DÖCKOR SOM MAN LEKER HAR DIABETES.

VAD GÖR MAN I LEKTERAPIN?

MAN LEKER OCH HAR SKOJ.

FÖRLÄT ATT JAG VAR DUM NÄR DU MISSADE BOLLEN.

ÄSCH, DET GÖR INGET.

MINA ÖGON BLEV DIMMIGA FÖR ATT BLODSOCKRET VAR SÅ HÖGT.

DET ÄR BÄTTRE NJ.

DAGS ATT MÄTA BLODSOCKER OCH TA INSULIN.

LILL-MICKEL STICKER SIG I FINGRET MED EN BLOODPROVSTAGARE.

HAN SUGER UPP EN LITEN BLODDROPPE MED EN MÄTSTICKA. STICKAN MATAS IN I BLODSOCKER-MÄTAREN.

ETT BRÄ BLODSOCKER OM MAN HAR DIABETES ÄR MELLAN FYRA OCH ÅTTA.

ELVA KOMMA FEM.

EFTERSOM JAG INTE KAN GÖRA
INSULIN SJÄLV SÅ FÅR JAG
DET AV INSULINPENNAN.

GÖR DET
INTE DNT ATT STICKA SEJ?

ÄH, INTE SÅ FÄRLIGT.
MAN VÄNLER SEJ.

VAD DU ÄR MODIG, LILL-MICKEL!

JÄTTEMODIG ... OCH TUFF.

TJA, LITE KANSKE.

MAN KAN ANVÄNDA INSULINPUMP
OCKSÅ, DEN BÄR MAN FÄST VID
KRÖPPEN.

NU SKA JAG
ÄTA.

OCH VI MÖSTE
GÅ HEM.

EN TID SENARE NÄR LILL-MICKEL KOMMIT HEM FRÅN SJUKHUSET.

NALLE-MAMM OCH BRUM HJÄLPER HONOM TILL BÄNKEN.

JAG ÄR ALLELES SKAKIG OCH YR I HUVUDET.

HÄR DU DIABETES?

DU HAR INGA DRIVSÖCKER-TABLETTER?

MMM.

GLÖMDE DEM HEMMA.

HÄR NI NÅGOT SÖTT ATT DRICKA?

JAG HAR SÖT SAFT.

MEN JAG VET INTE OM LILL-MICKEL FÅR DRICKA SAFT.

NU FÅR HAN DET.

HANS BLÖDSÖCKER ÄR FÖR LÅGT. HAN BEHÖVER SNABBT FÅ I SEJ NÅGOT SÖTT.

Flickan, SOM HETER LOVA, SITTER KVAR HOS LILL-MICKEL EN STUND. LILL-MICKEL MÅR BÄTTRE MEN HAN ÄR LEDSEN.

KAN JAG ALDRIG SPELA FOTBOLL MER NU?

SÅ KLART ATT DU KAN HOPPADE DU ÖVER MIDDAGEN?

MMM.

DÅ ÄR DET DÄRFÖR DU MÅDE DÄLIGT, DU FICK EN INSULINKÄNNING.

HUR KAN DU VETA DET?

JAG HAR OCKSÅ DIABETES.

NÄÄ! HAR DU?

JÄ.

TYCKER DU OCKSÅ ATT DET ÄR JOBBIGT?

I BÖRJAN TYCKTE JAG DET.

DÅ VAR JAG JÄTTELESEN.

MEN DET BLEV BÄTTRE.

NU GÖR JAG ALLT JAG VILL GÖRA.

MEN JAG ÄR NOGA MED BLÖDSÖCKRET OCH ÄTER BRA MAT.

JAG HAR TRÄNING NU. VI SES!

JÄ, VI SES. JAG SKA GÅ HEM OCH ÄTA.

BLUT

SANT ELLER FALSKT OM TYP 1-DIABETES?

DIABETES? SMITTAR INTE DET?

NEJ, DIABETES SMITTAR INTE.

DEN SOM HAR DIABETES KAN INTE ÄTA VANLIG MAT.

JODÅ, VISST ÄR DET VIKTIGT ATT TÄNKA PÅ ATT ÄTA NYTTIGT (DET ÄR DET JU FÖR ALLA) MEN INGEN MAT ÄR FÖRBUDEN.

84-2176

MAN FÅR ALDRIG ÄTA GODIS OM MAN HAR DIABETES.

JODÅ, MAN KAN ÄTA BÖTSAKER OCH TA EXTRA INSULIN. DET SVÄRA ÄR ATT VETA HUR MYCKET INSULIN SOM BEHOVS. MEN MAN BEHÖVER INTE HELT AVSTÅ IFRÅN BÖTSAKER.

DIABETES FÅR MAN OM MAN ÄTER FÖR MYCKET GODIS.

NEJ, INGEN VET VARFÖR MAN FÅR TYP 1-DIABETES. DET FINNS EN ANNAN Sjukdom SOM HETER TYP 2-DIABETES (KALLADES TIDIGARE FÖR ÄLDERSDIABETES). TYP 2-DIABETES KAN ORSAKAS AV ÖVERVIKT, STILLASITTANDE OCH ARVSBANLAG. MEN LÄNGT IFRÅN ALLA SOM FÅR TYP 2-DIABETES HAR ÄTT FÖR MYCKET SÖTT.

VAD HÄNDER I KROPPEN VID TYP 1-DIABETES?

MAT

GLUKOS

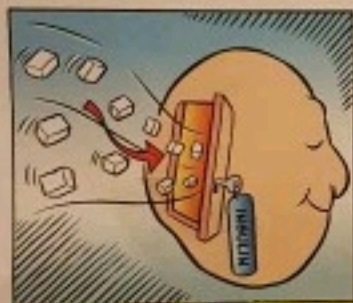
BLODÖCKER ELLER **ÖLUKOS** BRUKAR MAN KALLA DET. ÖCKER SOM FINNS I BLODET OCH ÄR KROPPENS BRÄNSLE. DET FRIGÖRS UR MATEN VI ÄTER OCH OMVANDLAS TILL ENERGI UTE I KROPPENS CELLER.

BUKSPOTTKÖRTEL

INSULIN

ETT AV KROPPENS ORGAN HETER **BUKSPOTTKÖRTELN**. HÄR FINNS ÖAR MED EN SPECIELL SORTS CELLER SOM KALLAS **BETACELLER**. DE TILLVERKAR **INSULIN**.

MAN KAN TÄNKA PÅ INSULINET SOM SMÅ **NYCKLAR**. DET LÅSER UPP CELLERNA UTE I KROPPEN SÅ ATT **ÖLUKOS** KAN KOMMA IN.

HOS DEN SOM HAR DIABETES HAR BETACELLERNA I **BUKSPOTTKÖRTELN** BLIVIT FÖRSTÖRDA. KROPPEN KAN INTE GÖRA EGET **INSULIN**, OCH UTAN **INSULIN- NYCKLAR** KOMMER **ÖLUKOS** INTE IN I CELLERNA UTAN STANNAR I BLODET.

VID DIABETES MÅSTE KROPPEN FÅ **INSULIN** UTFRÅN MED HJÄLP AV **INSULINPENNA** ELLER **INSULINPUMP**.

R-BALANSEN

DEN SOM HAR TYP 1-DIABETES BEHANDLAS MED INSULIN. MAN KAN DÅ FÅ BÅDE FÖR HÖGT OCH FÖR LÅGT BLODsockER. I ENA VÄGGKÄLEN FINNS DET SOM HÖJER BLODsockRET. DET ÄR MATEN MAN ÄTER. I ANDRA VÄGGKÄLEN FINNS DET SOM SÄNKER BLODsockRET. DET ÄR INSULINET OCH FYSISK AKTIVITET - ALLTÅ HUR MYCKET MAN RÖR PÅ SIG. KOMMER VÄGEN I OBALANS MÅR MAN DÅLIGT.

LÅGT BLODsockER

OM GLUKOSVÄRDET I BLODET BLIR LÅGT SÄGER MAN ATT MAN HAR LÅGT BLODsockER. FÖR DEN SOM HAR DIABETES KAN DETTA INNEBÄRA ATT MAN FÅR EN KÄNNING (INSULINKÄNNING). DET KAN BERD PÅ ATT MAN HAR FÅTT FÖR MYCKET INSULIN, ATTIT FÖR LITE ELLER RÖRT PÅ SIG MER ÄN MAN BALKAR.

HUR MÄRKER MAN ATT BLODsockRET ÄR FÖR LÅGT?

MAN KAN BLI YR, BLEK, SKAKIG ELLER SVETTIG. MAN KAN KÄNNA STARK HUNGER, BLI DROLIG, IRRITERAD ELLER PÅ HUVUDVÄRK. MAN KAN BÖRJA PRATA SLUDDRIGT OCH VERKA FRÄNVARANDE. SYMPTOMEN* VARIERAR FRÅN PERSON TILL PERSON.

GARRIG, SVETTIG

VAD SKA MAN GÖRA?

NÄR MAN FÅR EN INSULINKÄNNING ÄR DET VIKTIGT ATT HJÄLPA BLODsockERNIVÅERNA SNABBT. I FÖRSTA HAND SKA MAN TA DRUGSÖCKERTABLETTER, GÄRNA IHOP MED ETT GLAS VATTEN. HAR MAN INTE NÅGRA DRUGSÖCKERTABLETTER KAN MAN DRICKA NÅGOT SÖTT, T EX SAFT ELLER JUICE, OM DET ÄR LÅNGT TILL NÄSTA MÄLTID KAN MAN IBLAND BEHÖVA ÄTA, T EX EN FRUKT ELLER EN SMÖRGÅS.

FRÄNVARANDE

MIN KOMPIS HAR FÅTT EN KÄNNING. VAD SKA JAG GÖRA?

OM EN KOMPIS SOM HAR DIABETES FÅR EN KÄNNING KAN HAN ELLER HON BEHÖVA HJÄLP ATT SNABBT FÅ I SIG NÅGOT SÖTT - HELST DRUGSÖCKER ELLER SÖT DRICK. BLIR PERSONEN MEDVETSLÖS SKA MAN RINGA 112 DIREKT. FÖRSÖK INTE TVINGA IN NÅGOT I MUNNEN PÅ EN MEDVETSLÖS PERSON.

STARK HUNGER

*SYMPTOM - ETT OBEHAG SOM SJUKDOMEN FRAMKALLAR.

BLODSOCKER-

HÖGT BLODSOCKER

OM GLUKOSVÄRDET I BLODET BLIR HÖGT SÄGER MAN ATT **BLODSOCKRET ÄR HÖGT**. DEN SOM HAR DIABETES KAN PÅ FÖR HÖGT BLODSOCKER OM HAN ELLER HON HAR FÅTT FÖR LITE INSULIN ELLER INTE TAGIT DET VID RÄTT TID.

HUR KAN JAG HJÄLPA EN KOMPIS MED HÖGT BLODSOCKER?

SÄG TILL EN VUXEN SOM KAN HJÄLPA TILL. OM DIN KOMPIS ÄR TÖRSTIG KAN DU GE HONOM ELLER HENNE LITE VATTEN SÅ LÄNGE.

HUR MÄRKER MAN ATT BLODSOCKRET ÄR FÖR HÖGT?

MAN KAN BLI TRÖTT OCH BLÖ. MAN KÄNNER SIG TÖRSTIG HELA TIDEN OCH MÅSTE SPRINGA OCH KISSA OFTA.

TÖRSTIG

WC

KISSÖDIO

VARFÖR MÄR MAN DÄLIGT?

NÄR INSULIN FATTAS KOMMER SOCKRET INTE IN I CELLERNA UTAN STANNAR KVAR I BLODET. ÖVERSKOTTET SVÄMMAR ÖVER TILL NJURARNA OCH SKÖLJS UT I KISSET. MED SIG DRAR DET VÄTGKA. DÄRFÖR BLIR MAN TÖRSTIG OCH MÅSTE KISSA HELA TIDEN. EFTERSOM CELLERNA I KROPPENS ALLA MUSKLER OCH ORGAN INTE FÅR BRÄNSLE BLIR MAN TRÖTT OCH HÄNGIG. HÖGT BLODSOCKER KAN GÖRA DET SVÄRT ATT HÄNGA MED I SKOLAN.

TRÖTT

